

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ් හි (“සමාගම”) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙළ කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

කරුණ අවධාරණය කිරීම

2020 මැයි 28 වන දින පැවති මණ්ඩල රැස්වීමේදී සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ් සහ සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ් හි පූර්ණ හිමිකාරීත්වය ඇති අනුබද්ධිත සමාගමක් වන ශ්‍රී ලංකා ඉන්ෂූරන්ස් කෝපරේෂන් ජෙනරල් ලිමිටඩ් වසා දැමීමට තීරණය කළ බව විස්තර කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ 2.8 සටහනට මම අවධානය යොමු කරමි. 2023 මැයි 10 දින පැවති මණ්ඩල රැස්වීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙන් කිරීමේ අරමුණින් ශ්‍රී ලංකා ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට පසුව තීරණය කර ඇති අතර, 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 394 වන වගන්තියට අනුව, වත්කම් උපලබ්ධි කිරීමට සහ වගකීම් පියවීමට ශ්‍රී ලංකා ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ් ඇවර කිරීමේ තීරණය අඛණ්ඩව පවතිනු ඇත.

2025 අප්‍රේල් 23 දින පැවති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමට වැඩිමනත් වශයෙන්, සමාගම් රෙජිස්ට්‍රාර් විසින් ශ්‍රී ලංකා ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ් විධිමත් කළ පසු, භාණ්ඩාගාර ලේකම් සමඟ සාකච්ඡා කර භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ උපදෙස් මත සමාගම වසා දැමිය යුතුද නැතහොත් නැවත සක්‍රීය කළ යුතුද යන්න පිළිබඳව තීරණයක් ගත හැකි බව ද මණ්ඩලය තීරණය කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ් හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන, සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරන ලද පරිදි ඇවර කිරීමේ පදනම මත පිළියෙළ කර ඇත. මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් මගේ මතය විකරණය කරනු නොලැබේ.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙළ කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්ස්ථානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මහභැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.

- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත;

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව;
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව; සහ
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 87,970 ක අලාභයක් වූ අතර ඉකුත් වර්ෂයේ එයට අනුරූප අලාභය රු. 69,969 ක් විය. එබැවින්, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු. 18,001 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට හේතු වූයේ පරිපාලන වියදම් රු. 87,970 කින් වැඩිවීමය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අ. සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලියේ පහත සඳහන් අනිවාර්ය අරමුණු සඳහන් කර ඇත්ත්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ එවැනි අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සමාගම විසින් කිසිදු මෙහෙයුමක් සිදු කර නොතිබුණි.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ් වසා දැමීම සම්බන්ධයෙන් තවමත් මූල්‍ය තීරණයකට එළඹ නොමැත. 2020 මැයි 28 දින ගනු ලැබූ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණයට අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඇවර කිරීමේ පදනමක් මත පිළියෙළ කර ඇත්ත්, මෙම ස්ථාවරය සමාලෝචනයට ලක්ව පවතී.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ් (SLIHL) හි වර්තමාන තත්ත්වය මත පදනම්ව, ඇවර කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ඉදිරියට ගෙන යාමට පෙර, රජය සතු ව්‍යවසායන් සඳහා වන මෙහෙයුම් අත්පොතේ 6.10 වගන්තියට අනුකූලව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයෙන් අවශ්‍ය අනුමැතිය විධිමත් ලෙස ලබා ගත යුතු බව නිර්දේශ කෙරේ.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • නව ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කිරීම ඇතුළුව ආයෝජන සහ හිමිකාර සමාගමක ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාම. • ස්වකීය ව්‍යාපාරය, අනුබද්ධිත සමාගම් සහ ආශ්‍රිත සමාගම් සංවර්ධනය කිරීම හා පුළුල් කිරීම සඳහා සමාගමේ අරමුදල් යෙදවීම. • සමාගමේ අරමුණු සඳහා අවශ්‍ය දේපළ, වත්කම්, අයිතිවාසිකම් සහ ව්‍යාපාර අත්පත් කර ගැනීම, බදු දීම, කළමනාකරණය කිරීම, විකිණීම හෝ බැහැර කිරීම. • වෙනත් සමාගම් සමඟ මූල්‍යකරණය, ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම හෝ ඒකාබද්ධ කිරීම සහ මූල්‍ය හෝ කළමනාකරණ සහාය ලබා දීම. • ඕනෑම ආකාරයක කොටස්, ණයකර, ණය හෝ සුරැකුම්පත් ප්‍රාරක්ෂණය කිරීම, නිකුත් කිරීම හෝ ගනුදෙනු කිරීම. • උපදේශක, උපදේශන, තැරැවිකාර සහ නියෝජිතයන් සේවා සැපයීම. • අරමුදල් ණයට ගැනීමට, ණය දීමට, උකස් කිරීමට හෝ සුරක්ෂිත කිරීමට සහ ගනුදෙනු කළ හැකි නීත්‍යානුකූල ලේඛන නිකුත් කිරීමට. • වෙනත් ව්‍යාපාර සමඟ හවුල්කාරිත්වයන්, ඒකාබද්ධ ව්‍යාපාර හෝ ලාභ බෙදා ගැනීමේ විධිවිධානවලට එළඹීමට. • සේවකයින්ට විශ්‍රාම වැටුප්, පාරිතෝෂික සහ සුභසාධන ප්‍රතිලාභ ලබා දීම සහ පුණ්‍ය කටයුතු සඳහා සහාය වීම. • රජයන් සමඟ හෝ බලධාරීන් සමඟ ගිවිසුම්වලට එළඹීම සහ සහන හෝ අයිතිවාසිකම් ලබා ගැනීම. 		

- සමාගමේ ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ප්‍රචාරණය කිරීම සහ වෙළඳපොළ පැවැත්ම ගොඩනැගීම.
- ඉහත අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය අනෙකුත් සියලුම ආනුෂංගික හෝ සහායක ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීම.

2023 මැයි 10 වන දින, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වෙන් කිරීමේ අරමුණින් ශ්‍රී ලංකා ඉන්ෂුරන්ස් කෝපරේෂන් ජෙනරල් ලිමිටඩ් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට තීරණය කර ඇති අතර, 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 394 වගන්තියට අනුව ශ්‍රී ලංකා ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ් ඇවර කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කිරීමට නියමිතව තිබුණි.

තවද, සමාගම් රෙජිස්ට්‍රාර් විසින් ශ්‍රී ලංකා ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ් විධිමත් කළ පසු, භාණ්ඩාගාර ලේකම් සමඟ සාකච්ඡා කර භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ උපදෙස් මත සමාගම අවසානයේ වසා දැමිය යුතුද නැතහොත් නැවත සක්‍රිය කළ යුතුද යන්න පිළිබඳව තීරණයක් ගත හැකි බව ද මණ්ඩලය තීරණය කරන ලද බව නිරීක්ෂණය විය.

රජය සතු ව්‍යවසායන් සඳහා වන මෙහෙයුම් අත්පොතේ 6.10 වගන්තියට අනුව, රජය සතු ව්‍යවසායන් ඇවර කිරීම ආරම්භ කළ හැක්කේ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව පමණි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඇවර කිරීමේ පදනම මත පිළියෙළ කර ඇතත්, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග තවමත් අවසන් කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.